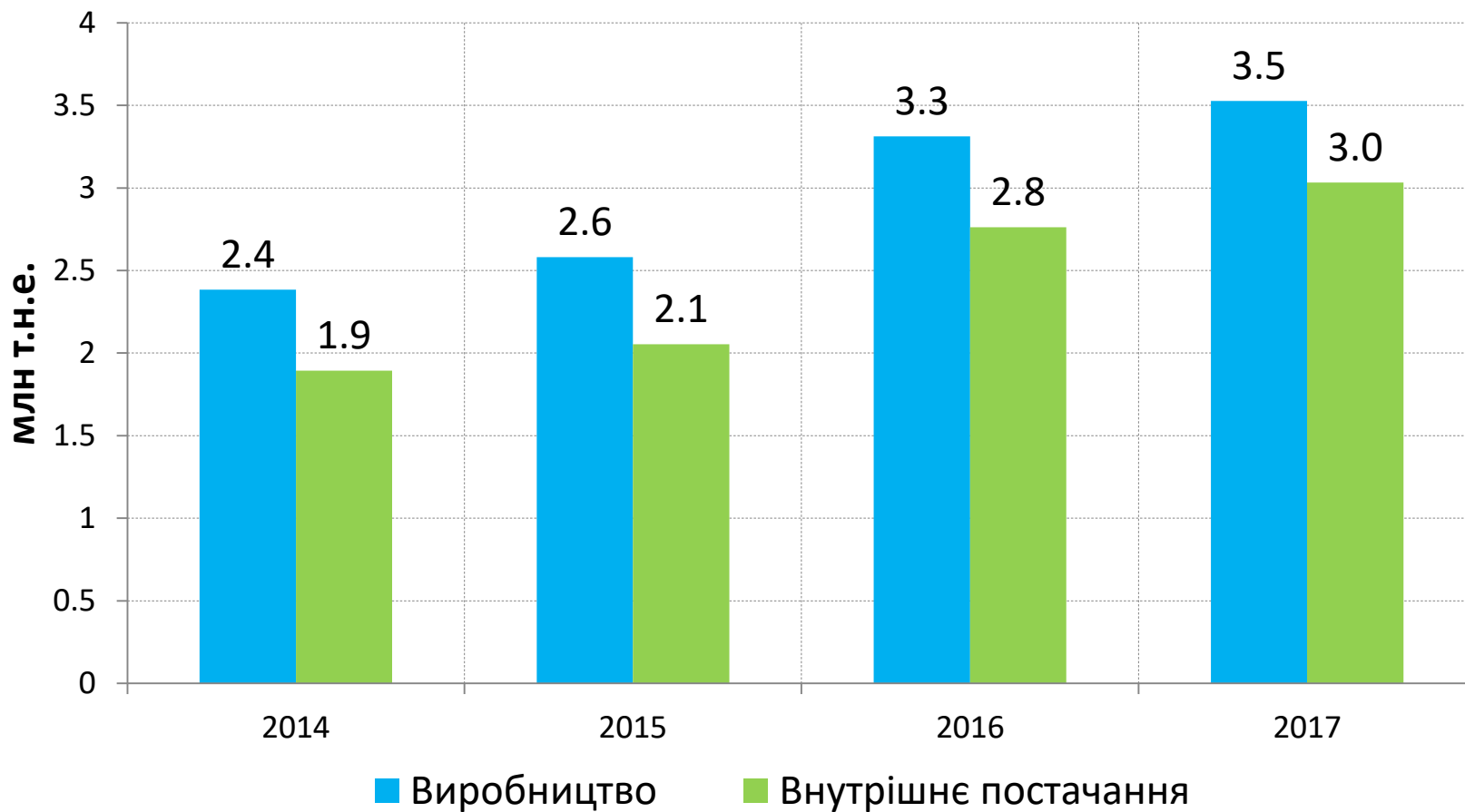

Ринок біопалива в Україні. Вимоги законодавства ЄС щодо сертифікація біомаси.

ВИРОБНИЦТВО Й ВНУТРІШНЄ ПОСТАЧАННЯ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА

ЕНЕРГЕТИЧНА СТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ ДО 2035 РОКУ

Структура загального постачання первинної енергії України

Найменування джерел	2015 (факт)	2020 (прогноз)	2025 (прогноз)	2030 (прогноз)	2035 (прогноз)
Вугілля	27,3	18	14	13	12
Природний газ	26,1	24,3	27	28	29
Нафтопродукти	10,5	9,5	8	7,5	7
Атомна енергія	23	24	28	27	24
Біомаса, біопаливо та відходи	2,1	4	6	8	11
Сонячна та вітрова енергія	0,1	1	2	5	10
ГЕС	0,5	1	1	1	1
Термальна енергія	0,5	0,5	1	1,5	2
ВСЬОГО, <u>млн. т н.е.</u>	90,1	82,3	87	91	96

ПІДТВЕРДЖЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ПАЛИВА ДО АЛЬТЕРНАТИВНОГО

Стаття 6 ЗУ «Про альтернативні види палива»:

- суб'єкти господарювання, які реалізують свою продукцію, на вимогу покупця надають документ, що підтверджує якість палива та його належність до альтернативних видів палива;
- належність палива до альтернативного підтверджується документом про ідентифікацію палива, що видається Держенергоефективності (пКМУ від 05.10.2004 № 1307).

АКРЕДИТОВАНІ В УКРАЇНІ ЛАБОРАТОРІЇ ЗГІДНО ДСТУ ISO/IEC 17025

№ п/п	Назва	Адреса	Номер атестата	Термін акредитації	Сфера акредитації
1	ТОВ "Сучасна Сертифікація та Інспекція "ССТ"	м. Кривий Ріг	2Н880	27.12.2022	Випробування твердого біопалива та сировини для його виготовлення, вугілля деревного
2	"СЖС Україна" ІНОЗЕМНОГО ПІДПРИЄМСТВА "СЖС УКРАЇНА", SGS	м. Одеса, Запоріжжя, Бердянськ, Чоп, Дніпро, Іллічівськ, Ізмаїл, Харків, Херсон, Київ, Львів, Маріуполь, Рені	2Н641	23.02.2023	Випробування біопалива за фізико-хімічними показниками
3	ТОВ "ІНСПЕКТОРАТ УКРАЇНА"	м. Одеса, Філіали м. Миколаїв, м. Київ, м. Кам'янське,	2Н710	28.07.2018	Випробування агропродукції, альтернативних видів палив; біопалива твердого
4	"Український державний хіміко-технологічний університет"	м. Дніпро	2Н769	31.06.2018	Випробування бензинів, альтернативних, біопалива дизельного, палива пічного
6	ТОВ «АР СІ ІНСПЕКШЕН УКРАЇНА»	м. Маріуполь	2Т1083	11.07.2018	Випробування біопалива твердого
7	ТОВ СП «ІНКОЛАБ СЕРВІСІЗ» УКРАЇНА	м. Маріуполь, м. Ізмаїл	2Н1319	24.06.2021	Випробування біопалива твердого
8	Випробувальний центр «ХарЦис» ДП «Український державний науково-дослідний вуглехімічний інститут (УХІН)»	м. Харків	2Т728	14.04.2018	Випробування вугілля та біопалива

РОЗРОБКА ПРОЕКТУ ЗАКОНУ ЩОДО РОЗВИТКУ РИНКУ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА

МЕТА

**СТВОРЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО ПІДґРУНТЯ ДЛЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ
РИНКУ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА**

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ:

- » створення ринкового механізму торгівлі біопаливом (системи електронної торгівлі біопаливом - CET);
- » покладення обов'язку здійснювати торгівлю через CET на визначених суб'єктів;
- » адміністративна відповідальність за недотримання обов'язків щодо торгівлі біопаливом у CET .

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВІД ПРИЙНЯТТЯ ЗАКОНОПРОЕКТІВ:

прозорий ринок
біопалива

зниження цін
на біопаливо

створення нових
робочих місць

зростання об'ємів
виробництва
твердого біопалива

забезпечення
генеруючих
потужностей
паливом

залучення інвестицій
на виробництво
біопалива

СХЕМА РОБОТИ РИНКУ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА

Продавці біопалива

ОБОВ'ЯЗКОВО:

Державні та комунальні лісгоспи

ЗА БАЖАННЯМ:
(приватні підприємства)

Виробники пелет та брикет

Деревообробні підприємства

Сільськогосподарські виробники

(без потреб населення, СГ, потреб захисту лісів та власних потреб)

СЕТ

PROZORRO

Покупці біопалива

ОБОВ'ЯЗКОВО:

ТЕС на біопаливі

(яким встановлено «зелений» тариф)

<< 1%
(7 од.)

ТЕЦ та котельні на біопаливі

(яким встановлено стимулюючий тариф 90%)

84%
(454 од.)

Бюджетні установи, що використовують біопаливо, та генеруючі компанії, що підпадають під дію Закону «Про публічні закупівлі»

16%
(≈2000 од.)

ЗА БАЖАННЯМ:

ТЕС, ТЕЦ та котельні на біопаливі яким не встановлено «зелений» тариф чи стимул. тариф 90%

РОЗРОБКА ПРОЕКТУ ЗАКОНУ ЩОДО РОЗВИТКУ РИНКУ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА

ОПЕРАТОР

- забезпечує функціонування СЕТ;
- не має права здійснювати заготівлю, виробництво, транспортування, постачання і торгівлю біопаливом та/або енергією, що вироблена з використанням біопалива.

Система електронної торгівлі біопаливом

МІНЕКОНОМРОЗВИТКУ

- затвердження методики встановлення граничних цін на послуги оператора та їх перегляд;
- погодження цін на послуги оператора

МІНРЕГІОН

Затвердження:

- правил електронної торгівлі;
- порядку проведення конкурсного відбору оператора;
- порядку розгляду та форм звітів;
- вимог до якості твердого біопалива.

ДЕРЖЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

- проведення конкурсного відбору оператора;
- контроль за дотриманням обов'язків оператора та учасників СЕТ (за наданою звітністю);
- накладення адміністративних штрафів на них, у разі порушення своїх зобов'язань.

ВИМОГИ ДО ЯКОСТІ ТВЕРДОГО БІОПАЛИВА (ДЕРЕВНА ТРІСКА)

Тип біопалива	Код	Вологість, % на робочу масу		Зольність, % на суху масу	Розмір фракції				Кількість хлору, % на суху масу	Сировина
		max	max		max	Мілка (<3,15 мм) – допуст. кількість, %	Основна фракція, мм (к-сть, %, min)	Крупна фракція (max переріз – 6 см ²), мм (max к-сть, %)		
Деревна тріска	SM1	20	45	2	до 2%	3,15≤P≤63 (80%, min)	> 100 (до 10% маси)	<150	<0,02%	Стовбурна деревина
Деревна тріска	SM1 W	35	55	2	до 5%	3,15≤P≤63 (80%, min)	> 100 (до 10% маси)	<150	<0,02%	Стовбурна деревина та відходи деревообробки (горбиль та обрізки)
Деревна тріска	SM2	35	55	3	до 10%	3,15≤P≤63 (70%, min)	> 100 (до 10% маси)	<150	<0,02%	Стовбурна деревина, відходи деревообробки, необрізані дерева та наземна частина пнів
Деревна тріска	SM3	35	60	5	до 25%	3,15≤P≤63 (60%, min)	> 100 (до 10% маси)	<220	<0,03%	Стовбурна деревина, відходи деревообробки, необрізані дерева, лісосічні відходи, нелісова деревина

ДИРЕКТИВА ЄС 2018-2001. КРИТЕРІЇ СТАЛОСТІ БІОПАЛИВА

! Обов'язкове застосування критеріїв сталості до твердого біопалива, яке використовується:

- для виробництва електричної енергії;
- для виробництва теплової енергії на установках ≥ 20 МВт;
- для виробництва теплової енергії з газоподібного палива на установках ≥ 2 МВт

Вимоги до землі

Сировина не може отримуватися на землях:

- ✓ **з високим біологічним різноманіттям** (первинні ліси, ліси з високою біологічною різноманітністю, захищені національними законами або міжнародними договорами ліси, природні пасовища, або неприродні визнані біорізноманітними)
- ✓ **з високими вуглецевими запасами** (болота, торф'яники, лісові ділянки, площею більше, ніж один гектар, які на 30% вкриті деревною рослинністю висотою більше п'яти метрів)

Вимоги до викидів

Економія викидів парникових газів має складати:

- ✓ **щонайменше 70%** для виробництва електричної та теплової енергії з біомаси, що використовується на установках, введених в експлуатацію з 1 січня 2021 року до 31 грудня 2025 року, і **80%** для установок, що починають працювати з 1 січня 2026 року.

Етапи впровадження системи сертифікації твердого біопалива

Жовтень 2019

Рішення щодо імплементції Директиви членами Енергетичного Співтовариства

I півріччя 2020 року

Затвердження Плану імплементції Директиви 2018-2001

II півріччя 2020

Розробка та прийняття пакету нормативно-правових актів щодо впровадження критеріїв сталості для біопалива

I півріччя 2021

Запровадження системи сертифікації палива щодо відповідності критеріям сталості

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

www.sae.gov.ua

**Ірина
Сисоєва**

Заступник Директора Департаменту відновлюваних джерел енергії Держенергоефективності

saeevde@gmail.com

[\(044\) 590-54-09](tel:+380445905409)